

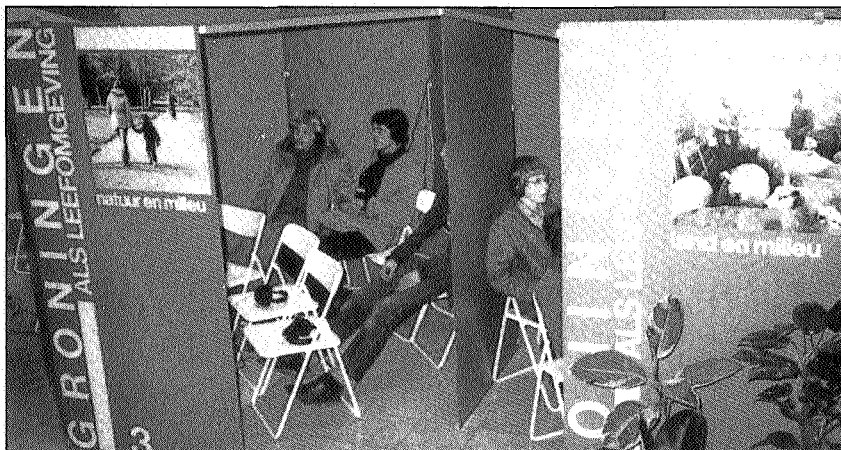
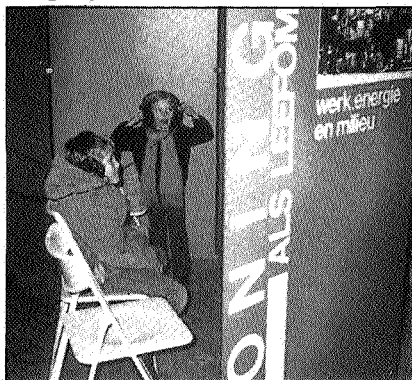
# MILIEUTENTOONSTELLINGEN VEEL EN ZINVOL WERK

Wim Haver, Albert Gorter

"Groningen als leefomgeving", de rondreizende milieutentoonstelling van de Milieufederatie Groningen, is al weer een poosje ter ziele. Het evaluatieverslag van dit project is onlangs gepubliceerd en op 10 september 1984 aangeboden aan gedeputeerde Meijer van Milieuzaken in het Milieucentrum aan de Emmasingel te Groningen.

Het initiatief voor deze tentoonstelling werd eind 1979 genomen door het Bestuur van de Milieufederatie. Het provinciaal bestuur van Groningen ging royaal in op het subsidieverzoek van f 17.000,— voor deze tentoonstelling, die rond de wereldmilieudag in juni 1980 van start zou gaan.

**E**r komt heel wat kijken bij het opzetten van een tentoonstelling, vooral als je daarbij afhankelijk bent van vrijwilligers. Ideeën moeten doorgesproken worden, offertes aangevraagd, teksten geschreven en verzameld, dia's uitgezocht of gemaakt, panelen besteld, de vormgeving moet uitgekend, iedereen moet zich aan de afgesproken tijdslimiet houden, de inhoud van het verhaal moet kloppen en wat wordt eigenlijk de doelgroep.



Medewerkers die deskundige adviezen geven zijn onmisbaar, maar de organisatie moet gedragen worden door mensen die zich dag in dag uit inzetten om de ideeën uit te voeren. Omdat de Milieufederatie teveel afhankelijk was van mensen die zich vrijwillig wilden bezighouden met de tentoonstelling, duurde het uiteindelijk tot februari 1982 dat de basis van het voorlichtingsproject klaar was.

Vier interessante diaserie's over het milieu in de provincie Groningen konden bekeken worden in vernuftige diakabines. Tekst en muziek waren te horen via een koptelefoon. Vooral kinderen vonden dat erg spannend.

## De rondreis

Het startschot voor de rondreis werd gegeven door gedeputeerde Roel Vos, op 4 februari 1982 als begin van een promotieweek in de Martinikerk te Groningen. Van maart 1982 tot april 1983 ging het project de provincie Groningen door en bezocht twaalf verschillende gemeenten. Liefst 12.000 mensen bezochten de tentoonstelling, waaronder 7000 scholieren.

Een positief effect van de rondreis was de

mobilisatie van de milieugroepen, de gemeenten, rekreatieverenigingen en soms landbouworganisaties: in totaal 110 groepen. Per gemeente werkten deze groepen samen aan één manifestatie, zodat het milieu ter plaatse van verschillende kanten belicht werd en de bezoekers een beeld konden krijgen van wat elke vereniging nou eigenlijk deed.

In de meeste gevallen was de tentoonstelling de eerste vorm van samenwerking tussen de verschillende groepen.

De Milieufederatie maakte haar taak als overkoepelende milieuorganisatie voor de provincie Groningen tijdens de rondreis meer dan waar.

## Enige kanttekeningen

De opzet van een tentoonstelling en de organisatie van de rondreis ervan, is eigenlijk niet mogelijk zonder ondersteuning van een full-time betaalde medewerker. Via een vorm van subsidie kon daarin worden voorzien. In het begin van de rondreis waren er nog zoveel organisatorische problemen, dat twee mensen nodig bleken te zijn om de organisatie

draaiende te houden. Het is helaas niet gelukt voor de tweede begeleider een subsidie te krijgen. Ook de verlenging van de WVM-plaats, na een jaar, werd afgewezen. De rondreis van de tentoonstelling moest worden afgebroken precies op het moment dat de organisatie zeer soepel verliep, en er nog een gemeente zich bereid had getoond de tentoonstelling te ontvangen.

Een specifiek probleem van de tentoonstelling was de keus van de doelgroep: voor wie doe je het eigenlijk?

Scholen kwamen in grote getale, vooral omdat er aparte uitnodigingen, lesbrieven en ondersteuningsmateriaal voor gemaakt waren. Maar het "gewone publiek" was moeilijk te bereiken. Onze uitnodigingen naar allerlei maatschappelijke groeperingen, de affiches en de persberichten hebben niet altijd het beoogde resultaat gehad. Achteraf gezien hadden we een keus moeten maken uit óf scholen óf het "gewone publiek". De ten-



toonstelling en de publiciteit zouden er dan heel anders uit hebben gezien.

#### Evaluatieverslag

Door honderden mensen is er door de loop van jaren tijd en aandacht aan besteed, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering.

Een uitgebreid verslag met chronologisch overzicht, ervaringen van de begeleiders, impressies, lijst van deelnemers en financiële verantwoording leek zinvol, als herinnering en dankbetuiging, voor alle personen en groepen die aan de milieutentoonstelling "Groningen als leefomgeving" hebben meegewerkt. Dankzij een subsidie van de provincie heeft de Milieufederatie dit verslag gratis kunnen verspreiden.

(Eenmalige) milieumanifestaties op lokaal niveau zijn zeer de moeite waard.

De Milieufederatie en de konsulent natuur en milieuedukatie kunnen daarbij ondersteunend werk verrichten en adviezen geven. Zij zullen dan zeker teruggrijpen naar het evaluatieverslag. Hierin is ook een uitgebreide checklist opgenomen van alle dingen waaraan men moet denken bij het opzetten van een milieutentoonstelling.

Het verslag is gratis af te halen bij de Milieufederatie Groningen of te bestellen door het overmaken van de portokosten (f 2,50) op postgiro 2999383 van de Milieufederatie Groningen, onder vermelding van "Evaluatie Groningen als leefomgeving".

